

## Nettverksmøte for veiledningsaktører innen styring og kontroll

2. desember 2020, klokken 09:30 – 11:30

### Til stede:

Navn	Virksomhet
Eivind Reiner Holm	NorSIS
Karoline Hultman Tømte	NorSIS
Harald Torbjørnsen	KiNS
Suhail Mushtaq	KS
John Bothner	NSM
Are Søndena	NSM
Kenneth Bjørnøy	NSM
Hallstein Husand	Datatilsynet
Aasta Margrethe Hetland	e-helse
Tommy Tranvik	UNIT
Jørgen Nilsen	Uninett
Håvard Reknes	DFØ – anskaffelser og skytjenester
Svanhild Gundersen	Digitaliseringsdirektoratet
Zoya Shah	Digitaliseringsdirektoratet
Remi Longva	Digitaliseringsdirektoratet
Elisabeth Aspaas Rundsjø	Digitaliseringsdirektoratet
Katrine Aam Svendsen	Digitaliseringsdirektoratet
<b>Frafall</b>	
Trine Wold Møller	DFØ
Anne Cathrine Jacobsen	DFØ
Harald Fardal	DSB
Mari Kvaal	NSM

### Oppsummering:

Katrine Aam Svendsen Digdir	Ønsker velkommen Informerer om nettverkets hensikt og mål. Nettverket skal: <ul style="list-style-type: none"><li>- Bidra til en helhetlig tilnærming for virksomheter på styring og kontroll</li><li>- fremme økt dialog mellom veiledningsaktører</li><li>- bidra til gjensidig orientering</li><li>- være en arena for tilbakemelding og deling av erfaringer</li><li>- bidra til samhandling</li></ul> Suksessfaktor – alle bidrar aktivt til å holde nettverket levende Synliggjøring – egen nettside på Digdir sine sider for å vise til pågående dialog og arbeid.
Eivind Reiner Holm NorSIS	Introduksjon av NorSIS <ul style="list-style-type: none"><li>- NorSIS er en uavhengig og nøytral sikkerhetsinstans</li><li>- Målgruppe: SMB-markedet, kommuner og befolkningen</li><li>- Nasjonal satsning på informasjonssikkerhet</li><li>- Ny direktør, og pågående strategiprosess</li></ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Mange samarbeidspartnere for å nå ut og få innsikt</li> <li>- Gir informasjon om trusler</li> <li>- Ansvar for å gjennomføre nasjonal sikkerhetsmåned, slettmeg.no, Secflix, nettvett.no forum og konferanse</li> <li>- Årlige publikasjoner: Trusler og trender, Nordmenn og digital sikkerhetskultur.</li> </ul>
Harald Torbjørnsen KiNS	<p>Introduksjon KiNS</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Medlemsorganisasjon for kommuner, fylkeskommuner og bedrifter.</li> <li>- Mange samarbeidspartnere</li> <li>- Verktøykasse: konferanser, kurs, webinarer og nettverkssamlinger</li> <li>- Strategi for de neste tre årene: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Code of conduct – effekt i grunnopplæringen</li> <li>• Kommunalt samarbeid om kompetanse og forvaltning for LSIS/ISMS</li> <li>• E-læringskurs</li> </ul> </li> </ul>
Tommy Tranvik Unit	<p>Introduksjon Unit</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Utøvende rolle, kartlegge og vurdere risiko/tilstand, foreslå sektortiltak, orienterer og gi råd til departement.</li> <li>- Styringsmodell for informasjonssikkerhet og personvern (ISO 27014) – januar 2019 <ul style="list-style-type: none"> <li>• Standardsetting</li> <li>• Informasjonshenting – kartlegge og evaluere</li> <li>• Rapportering – anbefalingsbrev til virksomheter</li> <li>• Tiltaksetablering – vurdere sektortiltak</li> </ul> </li> </ul>
Jørgen Nilsen Uninett	<p>Introduksjon Uninett</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Operativ rolle – iverksettende rolle <ul style="list-style-type: none"> <li>• IKT – infrastruktur</li> <li>• Fellestjenester (Feide)</li> <li>• Cert</li> <li>• Ledelsessystem og etterlevelse/revisjon</li> <li>• Cybersikkerhetssenter for utdanning</li> <li>• Risiko og beredskapsplanlegging</li> <li>• Kompetanseheving</li> </ul> </li> <li>- Revidering av ledelsessystem for informasjonssikkerhet – fokus på robusthet.</li> </ul>
Suhail Mushtaq KS	<p>Introduksjon og presentasjon av pågående arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Pågående tiltak baserer seg på utfordringer kommuner og fylkeskommuner står ovenfor</li> <li>- Komplekse verdikjeder og avhengigheter</li> <li>- Digitalisering og sikkerhet på tvers av naturlige arbeidsstrømmer</li> <li>- Teknologisk avhengighet</li> <li>- Håndteringsevne</li> <li>- Liten målbarhet – sikkerhet, beredskap og personvern</li> <li>- Teknologiske og prosessuelle sårbarheter</li> <li>- Aktiviteter:</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>SkoleSec</b> styrke informasjonssikkerhet og personvern knyttet til digitalt læringsmiljø.</li> <li>• <b>FOU 1</b> - tverrsektoriell digital samhandling i informasjonssikkerhetsperspektiv – målgruppe: toppledelsen i kommuner og fylkeskommuner</li> <li>• <b>FOU 2</b> - verktøykasse som kan brukes for å sikre at informasjonssikkerhet, digital beredskap og personvern blir en naturlig integrert faktor i utøvelse av ansattes daglige virke. Slutført neste år – leveranse er en kommunikasjonspakke. Målrettet informasjonsmateriell (adferdsendring)</li> <li>• <b>RSB</b> – referansearkitektur for informasjonssikkerhet, digital beredskap og personvern i tjenesteperspektiv.</li> <li>• Veiledning til sikker bruk av skytjenester</li> </ul>
<p>Katrine Aam Svendsen Digitaliseringsdirektoratet</p>	<p>Presentasjon av prosjekt</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Samarbeidprosjekt med DSB, DFØ, NSM, NorSIS – oppfølging av kartlegging av arbeid med informasjonssikkerhet i statsforvaltningen</li> <li>- Målsetning – styrke styring av informasjonssikkerhet i virksomheter og vise hvordan dette henger sammen med helhetlig styring og kontroll</li> <li>- Øke virksomhetenes evne til å se styring og kontroll av informasjonssikkerhet i sammenheng med virksomhetsstyring. Se krav i ulike regelverk i sammenheng. Tydeliggjøre hvem som gir veiledning.</li> <li>- Nettbasert materiell: hva vil det si å jobbe helhetlig – fellestrekk for styring og kontroll – ulike perspektiver gir ulikt fokus – hvilke aktører gir veiledning? Eksempler på hvordan man kan jobbe helhetlig</li> </ul>
<p>Aasta Hetland Direktoratet for e-helse</p>	<p>Presentasjon av handlingsplan</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vedtatt ny handlingsplan – styring og forvaltning <ul style="list-style-type: none"> <li>• mandat for styringsgruppen</li> <li>• ny forvaltningsmodell</li> <li>• veiledningspakker, oppdatering og utarbeidelse av veiledning</li> </ul> </li> <li>- Det er gjort godt arbeid rettet mot kommunesektoren.</li> <li>- Ny veileder for lyd og bilde.</li> <li>- Ny veileder for de registrertes rettigheter</li> <li>- Faktaark om behandlingsgrunnlag</li> <li>- Tilgangsstyring, forskning, internkontroll og risiko</li> <li>- leverandørpakke: Faktaark om anskaffelse i helse og omsorgssektor til neste år.</li> <li>- Selvdeklareringsmal for utsjekk mot krav i Normen</li> <li>- Endringer i sammensetning av medlemmer i styringsgruppe – KiNS, NSM inn som observatører</li> </ul> <p>Strategi for informasjonssikkerhet i helse og omsorgssektoren</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- anbefaler at det utarbeides en egen strategi som bør bygge på nasjonal strategi for digital sikkerhet, med sektorspesifikke</li> </ul>

	<p>behov. Fragmentert sektor med store variasjoner. Bør differensiere basert på ansvar og risiko</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Referansegruppe for forankring utenfor sektoren til utarbeidelse av strategien</li> <li>- Tidsplan for strategi – starter tidlig 2021 – leveranse sent 2021 – mulig tidlig leveranse tiltaksoversikt utledet fra nasjonal strategi</li> </ul>
John Bothner NSM	<p>Presentasjon og råd om skytjenester</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Mye positivt sikkerhetsmessig om sky: f eks skyleverandørene er gode på plattformsikkerhet, automatisert drift og sikkerhet, sentralisert drift etc.</li> <li>- NSMs bekymringer på sky, bekymringen over to akser 1. virksomhetsnivå 2. akkumulert nasjonalt nivå</li> <li>- På virksomhetsnivå: kundens bruk av skytjenester er sikkerhetsmessig mye av det samme som før tjenesteutsettingen</li> <li>- På nasjonalt nivå: tjenesteutsetting ifm sky krever at kunden har svært høy tillit til både skyleverandørene og til andre land, Norge legger mange egg hos noen få kurver/skyleverandører</li> <li>- Leverandør og andre stater kan teknisk sett lese all kryptert kundedata, stort sett uansett hva slags kryptering kunden velger</li> <li>- NSM har flere veiledningsprodukter om temaet: nsm.no/sky</li> </ul>
Svanhild Gundersen Digitaliseringsdirektoratet	<p>Presentasjon av kommunekartlegging</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Tildelingsbrev</li> <li>- Samarbeid KS, Datatilsynet, DSB og KiNS</li> <li>- Kartleggingen er basert på tilgjengelig dokumenter</li> <li>- Samlet sett viser kunnskapsgrunnlaget at fylkeskommuner og kommuner ikke har tilstrekkelig kontroll</li> <li>- Kommunestørrelse kan har innvirkning på hvordan det arbeides med informasjonssikkerhet</li> <li>- Tiltak – bør basere seg på eksisterende veiledningsmateriell og tiltak i samarbeid med andre veiledningsaktører</li> <li>-</li> </ul>
Katrine Aam Svendsen	<p>Avslutter Informerer om DSB sin portal overelse.no</p>